

# Ehitusmaleva ankeedist

Ajalehes «Leninskaja Smena» na Studentšeskoj Stroike» toodi suvel ankeet üleliidulises ulatuses:

- Nimi — Suure Oktoobri 50. aasta nimeline üleliiduline üliõpilaste ehitusrühm.
- Vanus — 9 aastat.
- Sünnikoht — Planeet Uudismaa.
- Rahvus — Internatsionaalne.
- Parteilisus — Kommunist, kommunistlik noor.
- Haridus — 450 kõrgemat õppeasutust.
- Töökoht — tulevikuehituse eeslinn.

Ja kui selle ehitusrühma komandöri, Moskva RÜ aspirandilt Anatoli Perevoznovilt küsiti, palju temale alluv 100-tuhandeline üliõpilasarve ehitab, oli vastus:

«120 miljoni rubla eest kapitalmahutusi.»

Kõige romantilisemateks ehituskontadeks pidas Anatoli Perevoznov Mangõšlakki, Tjumentit ja polaarjoonetaguseid kohti.

EÜE liikmed muidugi peavad kõige romantilisemaks Hiiumaad, Vormsiti ja kolmandat «suurt mereriiki» — Saaremaad.

Kõige muu hulgas on huvitav teada, et Hiiumaa on mandrile kuus km lähemal (27 km) kui Inglismaa Prantsusmaale (Pas de Calais 33 km). Saaremaa on aga Hiiumaast kolm korda suurem ja Käina on Hiiumaa rajoonis suuruselt teine asula peale Kärdla. EÜE ankeet on natuke tagasihoidlikum, kuid geograafia ei anna palju alla — Kasahstan ja Ungari, eriti viimane, tegid raadiuse meeldivalt laiemaks.

Esimese kursuse tudeng küsis: «Kas «üdin» romantikat ikka saab EÜE-s tunda?» See oli päris asjalik küsimus ja selgus kindlasti raske ehitustöö ja lõhnavate Saare heinamaade tundmaõppimisel, väljasõitudel üle väina ning tööperioodi lõppedes Saare õlut degusteerides ja asjalikult angerjat proovides.

**PIKEMALT**  
ehitusmaleva  
tegevusest luge-  
ge 3. leheküljelt

## Me tulime

Me tulime  
suvise sünnimaa  
tuttavatel teedel.  
Sama päikese all,  
mis kunagi saatis meid.  
Siin suitsesid põllud,  
seal lõomas laas.  
Nende teede veerde  
jõi nii mõnigi kalm  
neist tulejaist tuhandeist.

Me tulime  
suvise sünnimaa  
jälle vabal pinnal.  
Süda tunnetest soe,  
kuid relvaga karmis käes.  
Ja palju me taresid  
põles söeks,  
varemeteks linnad.  
Kilde tüvedes näeb  
veel Tartus ja Sinimäel.

Me tulime  
õlgadel raske võit,  
meelespea õis riinas.  
Kõrvus mürskude u'g  
ja maanteede tolmus palg.  
Nüüd jälle me maal  
õitseb miljon õit.  
Teame nende hindu  
ja ei luba, et neid  
taas tallaks siin võõras jalg.

Me tulime,  
et jäävalt jääda  
SINU juurde,  
SÜNNIMAA!

O. ROOTS

Viis üliõpilasaastat on elas aeg, mille juurde tahes-tahmata ikka ja uuesti tagasi tuleb.

Tuleme iga kuu esimesel neljapäeval oma rühmaga «Tervisesse». Tavaliselt puudub osa poisest: kes on komanderingus, kellel perekondlikud takistused, kes unustas jne... Me ei pane seda kellelegi pahaks. Ei pannud me ju ka kooli ajal pahaks ühe või teise sagedast puudumist!

Istume, tellime õlut ja räägime... Küsime... teeme oletusi, kes järgmisena naise võtab. Vaatad, nii mõnigi meist on kõvasti muutunud, kes on kasvatanud habeme, kelle nägu mehistanud. Ei tea kuidas endaga lood on, mõtlen. Kuid enamuse on ikka sellised, nagu olid. Ainult veidi tõsisemad, asjalikumad.

Kes oleks võinud arvata... Jürka võttis juba kaks nädalat tagasi naise. Vaat see on uudis. Salaja võttis. Selle peale ütles Riiks, et temal pole nüüd nelja inimest vaja pulma kutsuda — sest peale Jürka tegi selle tähtsa toimingut valkselt ära ka Toits.

Jah, oleme nii kõvasti kinnitunud veereva eluratta kodarateks, et aja tolm pole meil mitte ainult kingataldadel, vaid ka ninatstel. Räägime alati palju oma poiste väikestest järeltulijatest,

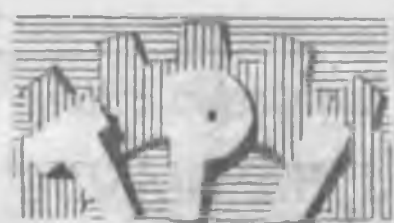
## KUI ISTUME KOOS...

J. KODAR

kord inseneri asjalikkuse, siis isa helluse ja õige tihti lõuapooliku kõverusega. Riiks tuli välja avastusega: TPI tüdrukuid naiseks võtta ei tasu — saad ainult tütreid. Näe, Vello ja Toivo võtsid ja neil on tütreid, ülejäänud neljal poisil aga pojad. Jah, poisid, nii on!

Nii me lõõbime. Kuid vahel kaldub jutt ka väga asjalikele tehnilistele küsimustele, töökohadele, korterivalule, tuleviku- ja reisiplaanidele, reisimuljetele ja nagu iseenesest kiitub ennast alati jutu keskele TEMAKENE, kelle kohta M. Twain Aadama päevikus kirjutab: «See uus pikkade juustega olend tüütab mind väga. Ta tolgendab kogu aeg mu nina all ja käib konnul. Mulle see põrmugi ei meeldi: ma pole seltskonnaga harjunud. Ta võiks minna teiste loomade juurde...» See on ka ainuke teema, mis juba alates esimesest kursusest ei ole kaotanud oma tähtsust.

Paul elab juba mtmendat kuud peainseneri kabinetis. «Poisid, kujutlege vaid, «räägib Juku, «parkettpõrand, kolm tuba ja igaihes linnatelefon. See on ju luksuskorter.» «Peaasi, et enne peainseneri tööletulekut üles ärkad,» arvab keegi. Jah, nii maiste küsimustega nagu korter või isiklik elamispind, tuleb te-



KÕIGI MAADE PROLETAARLASED, OHINEGE!

# TALLINNA

# POLYTEHNIK

Nr. 30 (485)

XIX aastakäik

TALLINNA POLYTEHNILISE INSTITUUDI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, ELKNU KOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HAALEKANDJA.

Reedel, 6. oktoobril 1967

gelda enamikul meist. Kui kerge on kahekümneviie-aastaselt mehel minna maailma vallutama. Taskus istituudi diplom, käes kohver, kuhu mahuvad kõik sinu seitse vajalikku asja. Keegi ei nuta sind taga, ei päri su järele. Ja nii mõnigi direktor võib kergendustundega ohates öelda, et näe

Tuli meelde tudengipõli, Loengud, projektid, arvestused, eksamid. Jah, tudengil on selle õige ja kõige raskema tee kõrval alati valida kolm neli kergemat. Kuidas paras-jagu tuju, meeleolu või tervis on, kuidas ühe või teise asjaga jänni oled jäänud, kuidas üldse õppimisse suhtud. Ja alati võib leida olukorrale sobiva variandi, kuni mahakirjutamise ja spikerdamiseni välja. Tihti muutub teadmine kergema tee olemasolust harjumuseks ja mis kõige hullem — meetodiks.

See oli kolm aastat tagasi. Arvan, et praegu enam asju nii ei arutata.

Kuid mõiste ühiskondlik töö võib sellegipärast veel esile kutsuda vaidlusi.

Kas üliõpilane, kellel on perekond ja kes kodus õppimise kõrval last kasvatab, on kohustatud tegema ühiskondlikku tööd (rõhutan sõna «kohustatud», sest on üliõpilasi, kelle energia ja tahe on ammendamatu ning kellele on see sõna võõras)?

Kujutame ette, et üliõpilane, selleks, et olla heas kirjas, võtab osa igasuguste ringide tööst, toimetab seinalehte, käib rahvamaaleva patrullkäikudel, tema väike poiss aga võtab samal ajal esimesi suitsetamistunde, õpid raugikaga tabama elektripirnne jne. Ning veel mõned aastad hiljem võtavad mitu tulevast pedagoogi koloonias oma hoole alla ühe raskeltkasvatatava ja seda võib-olla selleks, et oleks ühiskondlik ülesanne, et saada stippi. Sellist bumerangi ei tohi vibutada, rääkimata selle lendu laskmisest.

Arvan, et ühiskondliku töö all tuleks mõista seda tööd, mida üliõpilane teeb peale suvise (kohustusliku) tööd, sest viimasest võtavad osa niikuinii enamuse üliõpilasi. Tahe lüüa kaasa instituudivel elus aga väljendub just selle «mittekohustusliku tööd» ehk õppetöö perioodil. Ei ole mõtet nõuda, et Jüri peaks samapalju tegema kui Ants ning Ants samapalju kui Marju. On ju ammu teada, et ühed inimkarakterid on aktiivsemad ja seltsivamad kui teised ning et just selles iseloomuga inimesed sobivad ninameesteks, juhtideks, eestvedajateks. Kogu ülesanne seisneb siin selles, et meile arar askeldamispõld muretseda. Igaüks sobib ikkagi oma amplusse — lauluhäälga poiss meeskoori, aga mitte kunstiringi, teoreetik UTU-sse, aga mitte rahvamaalevasse, sellegipärast, et seal just üks poiss puudu on.

Just sellises diferentseeritud laadis tuleks jagada ülesandeid, sest siis on kasu. Sest kõike, mis me teeme, teeme ikkagi inimeste, mitte «linnukeste» pärast. Ja kui mõnel rühma liikmel ei ole näilisi eeldusi ei ühele ega teisele ühiskondliku töö liigile, siis ei maksa teda solvata sellega, et sina kuhugi ei kõlba, sina lähed hoogtöö korras lund rookima.

Siin on olemas kindlasti tööpõld sotsioloogidele, kes selle küsimuse juba teaduslike meetoditega otsustaksid. Seni aga jääb paljudegi ametite jagamisel otsustavaks kurbmäng, rühma meelestatus, või siis mõne juhi sõrm.

JAAK KODAR

## Autasustamisi

Aktiivse osavõtu eest teaduslik-metoodilisest ja loengulisest tööst ja seoses Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 50. aastapäevaga sai üleliidulise ühingu «Teadus» tänukirja filosoofiakandidaat KUULO VIMMSAARE.

## Korpuseveteranid meie instituudist



I. Paul, A. Laur, S. Dokullin, K. Allik ja teised pidulikus rongkäigus.



# Kui valime komsorgi

Juhi valimine — see on üks põhiküsimustest iga organisatsiooni tegevuses, nii selle kõrgetes kui madalamates lüüdes. Tuhte on palju: alates a'gorganiatsiooni sekretärist s. o. komsorgist ja lõpetades komitee sekretäriaga. Meie otsustavamaks ja sisuliselt kõrgemaks lüüks on kahtlemata õpperühma komsorg. Kuidas teda valida, et meil selle lüü positsioon tugevneks? Valimiste edukuse garanteerimiseks peaks olema tagatud järgmised tingimused:

esiteks: kandidaatide ülesseadmisel lähtuda seles. kuivõrd suured on nende teadmised, oskused antud kohal töötada ja huvi antud tegevuse vastu.

teiseks: kogu komsomliarupi huvi valimiste sisuliste tulemuste vastu.

Praktika nätab, et keegi ei hakka ennast ise pakkuma mingile juhtivale kohale. Vastupidine juhatus kutsus alati teatud ettevaatusele, mind isiklikult küll.

Ajada asju põhimõtte järgi — kui tahab, las töötab — loob soodsa kasvuainna Varjerimile. Juhid kasvavad me e endi hulgast, ise valime nad ja sel momendil me peame tundma täit vastutust oma tegevuse tagajärgede üle.

Vastutustunne peaks meile dikteerima seda et gruppi komsorgiks ei valita sellist «oma poissi», kes oskab kõigiga rahuldavalt läbi saada, oskab kõigile anda vajalikke lubadusi jne. — Kes oma tegevusega lõppkokkuvõttes ei oma rühma elus mingit tähtsust. Samuti ei valta sel e kohal inimest, kes ei taha temale pandud ülesanded täita või pole selleks suuteline.

Kogu õpperühma huvi ja toetus oma huvi tegevusele suurendab tunduvalt tema vastutusunnet ja säilitab kriitikalavimu tema tegevuse suhtes.

Juhul kui eksiti juhi kandida-

tuuri suhtes, on alati ümbervalmise võimalus, mida meil kasutatakse harva. Meie eesmärgiks ei ole mitte üksnes printsiipsed ja asjalikud komsorgid, vaid printsiipsaluse ja omaalgatuse va m rühmas tervikuna. Sellise vaimu loomine õpperühmas on minu arvates võimalik ainult kõiki huvitavate eluliste probleemide lahendamisega grupi tasemel, s. o. stipendiumi määramisega, ühiselamu kohtade, tuusikute jne. jaotamisega, õpperühma liikmete personaalküsimuste arutamiseks.

Kõigi nende küsimuste lõpliku lahenduse taotlus on õpperühma komsorgi esmane kohustus, tema autoriteet alus. Kui üliõpilane näeb, et tema mõtted ja ettepanekud leiavad tee ellu komsomliorganisatsiooni kaudu, kasvab meile autoriteet ja nende hulk, kes hakkavad meid toetama aktiivse koostööga. Vastasel juhul tekib ja areneb minnalaskimise meeleolu.

Komsomol on isetegev organisatsioon, tema jõud on noorsoo initsiatiivis, kriitikas kõige seile vastu mis segab meid edasilükkumist. Meie üheks suureks puuduseks on see, et altpoolt tuleb asjalik kriitika sageli ei jõua meieni, vaid jääbki õpperühma kitsasse ringi.

Kui süveneda komsomoli liiklikme kriitikasse, siis oma allurusest on see alati enesekriitika, ehkki sageli kantakse ette üldises vormis. See kriitika on alati suunatud oma tegevuse tulemuste suunas, organisatsiooni tegevuse edaspidise täiustamise suunas. Siit ka efektiivsed võimalused kriitika muutmiseks reaalselt tegudeks.

Välja on vaja valitud õpperühma komsorg!

Ära unusta, et sinu tegevusest on olemas mõjude h'nnang komsomoli kohta, et täieliku avameelsuse ja asjalikkuse õhkkonnana loomine õpperühmas on Sinu ülesanne, et iga liige hakkab tunnetama meie tegevuse vajalikkust ja tähtsust e majärjel orras Sinu tööd ja tegevust analüüsides ja h'nnates.

ELKNÜ TPJ Komitee sekretär  
A. VELLAMAA

# MEIE JUUBILARE

## Lugupeetav kolleeg JUHAN MASING



Sel suvel pühitsesid Sa oma viiekümnendat sünnipäeva. Juubeli puhul tehakse tavaliselt kokkuvõtteid tehtud tööst. Et «Tallinna Polütehnik» suvel ei ilmu ja osaliselt ka meie süü tõttu on sellise kokkuvõtte tegemine hilinenud, kuid me loome, et Sa seekord meile andestad.

Alustasid oma pedagoogiameeti TPI-s juba 1946. aastal. Sa oled läbi teinud kõik vaheastmised pedagoogilise töö ametireedel ning jõudnud dotsendi ametikohta tehnika kandidaadi diplomiga taskus.

Instituudis töötamise jastel oled Sa äärmise hoolet, täpsuse ja põhjalikkusega suhtunud pedagoogi raskesse ning vastutusrikkasse töösse, olles selle tulemusena võitnud suure lugupidamise nii üliõpilaste kui ka õpetajate hulgas.

Sinu lemmikdistsipliiniks on

olnud metallograafia — üks keerukamaid kateedri õppeainetes. Selle õpetamisel oled Sa saavutanud suure meisterlikkuse, mida oskavad väärtiselt hinnata Sinu endised ja praegused üliõpilased — kõik need, kellele on tulnud kokku puutuda raudsüsinik olekudiagrammiga.

Raske on määrata arvudes seda töö hulka, millega Sa oled instituudis hakkama saanud. Ligi-

kaudsed arvutused näitavad, et oled selle aja jooksul vahetpidamata rääkinud 105 kuud, juhatanud mitu aastat TPI ettevalmistuskursusi, pidanud dekaani ja kateedrijuhataja vastutusrikkast ametit ning kõigile sellele lisaks leidnud aega tegeleda veel palju muuga. Selle muu hulgas tuleb eriti esile tõsta Sinu keelemehe talenti. Metallograafia-alase eestikeelse terminoloogia koostamine, õppekirjanduse tõlkimine, laboratoorse tööde väljakujundamine jm. on olnud tänuväärseks abiks kõigile neile, kes on tegelelenud metallograafia õppimise ja õpetamisega.

Pedagoogiameeti kõrval oled Sa alati leidnud aega ka tehasete abistamiseks. Autoriteetsed on olnud need ekspertiisid, mida tegid siis, kui metallid tükkisid väsimata...

Peale ülalnimetatut oled Sa mitu aastat juhatanud veel TPI Ametiühingu Komitee ja mehhanikateaduskonna büroo tööd, leidnud aega teatmike jt. trükkiste toimetamiseks.

Lugupeetav juubilar! Soovime sulle kõike head! Jätkegu sulle head tervist ja töötahet kõigis edasistes ettevõtmistes.

Kaastöötajad metallide tehnoloogia kateedrist

## Soovime õnne Ludmilla Toomistele

Ehitusmehaanika kateedri on elus vedanud. Vaatamata sellele, et kateedri pere koosneb rõhuvast enamusest meestest (vahel isinagi boheemlaslike kalduvustega eksemplaridest), on alati meeldiv astuda oma ruumi. milles iga asi on omal kohal (Kuni lauda kaunistavate lillede) ja iga ühe hubane, tänu sellele perenaisele — vanemlaborant Ludmilla Toomistele. Olen meil siiragi hellitatud. Kas pole mu arugi, kui kateedris on inimene, kes alati teab, kus on vajalik (äärmiselt defitsiitne) kaust, kas, mis ajaks ja kuhu tuleb saata vastus järjekorrale tsirkulaarile ja kus paikneb kauaõnneteaduskonna dekanat (rääkimata vahel tekkivast naivseõitu küsimusest, et kas on ehk vähe laenuke minna ja kuhu siis?). Endal muret mingisugust. Kui sul on aga äpardus olla näiteks

kateedri ametiühingu organisatoriks ja sind vaevab su korralduste kolleegide liikmemaksu küsimus, siis ära pane tähelegi —

Kui tehnikainimene sattub turbarappa, kus toodetakse freesialusturvast, torkab talle peagi silma suur vastuolu — nimelt vastuolu alusturba tootmise ja väljavedamise vahel. Kui turba tootmine laabub ladusalt, siis valus kontrastina mõjub alusturba väljavedu. Et saa öelda, et see poleks mehaniseeritud. On, pealelaadimine toimub ekskavaatoritega, väljavedu kallurau'odega. Kuid vaevaliseks teevad väljaveoteed. Seni kasutatakse turbarabade kruusakattega väljaveoteid. Kruusateede puuduseks on kõrge algmaksumus (ca 10 000 rbl/km) ja halvad eksploatatsioonimadused, mistõttu iga-aastased kulutused teede jooksvale remondile on aukartusäratavalt suured (1000—2000 rbl/km). Kõigile nendele kutustele vaatamata on kruusateed turbarabades rahuldavas sõidukorras ainult kuival aastajal.

Aspirant T. Tamm meie uurimistö eesmärgiks ongi leida lahendus teede probleemile freesiturba väljaveol. Lühidalt on lahendus selline: teede ehitamiseks kasutatakse plaate, mis asetatakse kahe paralleelse rööpana (rööbastena). Sõltuvalt kohalikest tingimustest tehakse rööbastik vahetult raba pinnale või 0,2—0,3 m paksusele mineraalpinnalest muldele. Senise uurimistö käigus on selgunud, et oma ehitus-tehnilliste omaduste — eriti tugevuse ja ilmastikukindluse — poolest sobiks rööbateplaatide materjaliks kõige paremini autoklaavne lubiiliv ehitusmaterjal — silikaatbetoon. E silikaatbetoon on teekate ehitamiseks tõesti sobiv materjal on kinnitanud ka arvukad teede katselõigud Võru Metsakombinaadis. Pensa ja Omski oblastites, Oleninos, Kilingi-Nõmmel jm. Kõik need katselõigud on rajatud aspirant Tammemäe juhtimisel, kusjuures teepaaside valmistati Silikaatbetooni Instituudi Katsetehases Männikul.

Pildil: üks katselõike.

# KOMSOMOLIDOKUMENTIDE VAHETAMISE GRAAFIK OKTOOBER 1967

Kuupäev	Kellaeg	Rühm	Komsorg
Reede, 6. oktoober	kell 10.00 kell 12.00 kell 12.00	IA-31 IR-37 IR-57	Jaanson, Kalev Kulikov, Valentin
Esmaspäev, 9. oktoober	kell 10.00 kell 12.00 kell 12.00 kell 13.30 kell 15.30	IA-71 FE-31 LE-71 EE-32 IR-77	Unt Malle Moorlat, Ott Kärul, Arvo Kuzmina, Tatjana
Teisipäev, 10. oktoober	kell 10.00 kell 10.00 kell 12.00 kell 12.00	IT-71 IM-51 IK-37 EE-57	Unt Milta Ülesoo, Ülle Levtšenko, Natalja
Kolmapäev, 11. oktoober	kell 10.00	ET-51	Truusmann, Alari
Neljapäev, 12. oktoober	kell 12.00 kell 15.30	LT-31 IM-31	Saluste, Kaarel Peetrimägi, Arvo
Reede, 13. oktoober	kell 12.00	IT-51	Viita, Raul
Esmaspäev, 16. oktoober	kell 12.00 kell 12.00 kell 12.00	IM-71 ET-31 FV-37	Rohtmaa, Mare Uig, Ülo Braginskaja, Valentina
Teisipäev, 17. oktoober	kell 12.00 kell 13.30 kell 13.30	FD-37 IP-31 LA-51	
Kolmapäev, 18. oktoober	kell 13.30 kell 13.30	LA-52 LA-91	Tillo, Emma Tiiover, Mati
Neljapäev, 19. oktoober	kell 12.00 kell 13.30	LA-91 LE-91	Mallas, Tiit Sõrmus, Rein
Laupäev, 21. oktoober	kell 13.30	LR-97	Antonova, Irina
Esmaspäev, 23. oktoober	kell 10.00 kell 10.00	IM-91 LT-91	Kaanel, Mart Freiberg, Valdo
	kell 13.45	LE-51	Krull, Taimi

# SIIT JA SEALT

Rita Odlak oli aastaid kõige paremaks üliõpilaseks Londoni ülikooli õigusteaduskonnas. Hiljuti lõpetas ta õppeasutuse kiitusega. Et ta polnud veel 21-aastane, tuli tal advokaadi ametisse astumiseks mõni nädal oodata. Eakate kohtunike ehmatuses ilmub Rita esimesele protsessile miniseelikus.

astumiseks mõni nädal oodata. Eakate kohtunike ehmatuses ilmub Rita esimesele protsessile miniseelikus.

Ühe Londoni autokaupluse vaateaknal ripub silt: «Kui Shakespear praegu elaks, valiks ta endale selle auto.»

Madagaskari võimud keelasid naistel miniseelikute kandmise. Kes sellest keelust üle astub, lubatakse panna kümneks päevaks vangl.

# ASPIRANTIDE TÖÖMAILT

Soojusenergeetika — eriala, nigi kord käidud ka kinos ja teatris. Üheks tõsisemaks saavutuseks on koos dissertatsioonitöö juhendaja dotsent I. Mikuga esitatud soovitus üliõpiliste katlaarvutuse normide täpsustamiseks sirmkütetepindade soojusarvutuse osas. Seega on iga uues aurukatlas, mis ilmub meie maa soojus-elektrijaamadesse, ka osake Rein Kruusi tööst ja võib olla kindel, et peale lõplikku valmimist ei jää tema dissertatsioon mõnuma raamatukogu riulile, vaid muutub kaalukaks osaks katlaehitaja käsiraamatust.

Uurimuse objektiks on soojus-elektrijaama põhiseade — aurukatel. Oigemini küll üks vastutusrikkamaid elemente katlas: küttepind. Kolm aastat tagasi a'ustas Rein Kruus vineerist kokkuklopsitud aerodünaamilisel kanalil katseid sirmküttepinna soojusvahetuse uurimiseks. Eksperimendi tehnika dikteeris pikaajalisi katseid ja Rein Kruus oli tööpostil nii päeval kui öösel. Tekkisid ideed ning joonised. Sai seistud treipingi taga või visatud vundamendi kaevikut ja nüüd vuhiseb tuul juba aasta uues aerodünaamilises kanalises risti läbi «soojusmaja». Lisaks sellele on muidugi töödeldud katsematerjale, kirjutatud artikleid ning mõ-

Käesolevaga on aga meil rõõm veelkordset õnnitleda oma lauaaegset kaastöötajat Ludmilla Toomistet juubeli puhul. Kolleegid.





# ÜLIKOOVIPEDAGOOGIKA — MILLISEKS TA KUJUNEB?

Märkmeid kõrgema kooli pedagoogika konverentsilt Tartu Riiklikus Ülikoolis.

Kas on mõeldav, et insener töötab, tundmata inseneriteadusi? Arst ravib, ilma et oleks õpinud anatoomiat ja füsioloogiat? Tõsi, on ju ni nimetatud «praktikuid» ilma diplomita; tihti on nad pikaajalistest töökogemustest ammendanud vajaliku teadmiste miinimumi, teinekord aga suhtume neisse kui «imears-tidesse» või majavalitsuse kahin-seneridesse varjamatu irooniaga.

Samal ajal harrastab Nõukogude Liidus kakssada tuhat inimest rasket ja vasutusrikast elukutset, ilma et neilt nõutaks mingit formaalset erialaste teadmiste miinimumi. Need on kõrgema kooli õppejõud. Muidugi, vajalik on diplom, teaduslik kraad jne., kuid need on inimese teadlase, mitte aga pedagoogi-võimete näitajaks. On see õige? Kas tõesti on pedagoogivilumused kõrgemas koolis omandatavad ainult inuitiivselt ning neid polegi võimalik formaalselt määratleda? Võib-olla on õpetamine ülikoolis kunst, mida üldse ei saagi õppida, mis on lihtsalt jumala and? Või vastupidi — äkki ehk polegi seal midagi õppimisväärselt?

Eks olnud päris vanasti ka alama haridusastme õpetaja amet «isehakanute» päralt; ometi nõutakse nüüd õpetajalt pedagoogiteadmisi ja -oskusi näitavat diplomit. Küllap varem või hiljem jõutakse selleni kõrgemas kooliski. Seda märkame järjest tugevnevalt häälest kõrgema kooli häälekandjates, sagenevaist metoodika-alastes diskus-sioonidest, erakordsete või tsükligaafikute ümber lõõma-valst kirgedest. Mõnagi käärub, selles pole kahtlust.

Tubli annuse pärimi lisasid käärimisprotsessi Tartu Riikliku Ülikooli õppejõud, organiseringes käesoleva aasta maikuu kõrgema kooli pedagoogikale pühendatud teaduslik-metoodilise konverentsi, mis sisuliselt oli vabariikidevaheline — esimene selle-taoline Nõukogude Liidus. Lisaks plenaaristungele töötasid konverentsil kolm sektsiooni — kas-

vatusküsimumuste, didaktika ja programmõppe sektsioonid; ette-kan-deid oli välja kuulutatud kolmkümmend, neist kümme-kond teiste vabariikide esindaja-<sup>12</sup>

Konverentsi avasõnale TRÜ rektorilt professor F. Klemen-tilt, kes sisukalt formuleeris kõrgema kooli põhiprobleeme, järgnes TRÜ dotsent J. Kalit-sa ettekanne kasvatustöö organi-seerimise teaduslikest alustest. Viidates Leningradi Ülikooli po-sitiivsetele kogemustele, väitis ettekandja, et praegu kasutatav õppe-kasvatustöö plaaride koos-tamise kord, kus loetakse rüta enam-vähem juhuslikult pähe-tulnud või siis «obligatoorseid» ja «traditsioonilisi» üritusi, evi-mata ettekujutust nende tege-likust efektiivsusest, on aegu-nud. Planeerimise aluseks tuleb seada sotsioloogilised uurimu-sead. Selleks korraldati TRÜ-s ulatuslik ankeet, mis hõlmab I ja IV kursusel kummalgi sa-da-kond üliõpilast. Tulemuste raalimine (läbitöötamine elekt-ror-arvutil) seisab alles ees, ent juba ettekandes teatavaks teh-tud esialgsed tulemused kuulu-sid konverentsi huvitavamate materjalide hulka. Toon sellest üht-eist (ligikaudselt, märkme-te järgi).

Üliõpilaste arvamused kujune-vad suhteliselt iseseisvalt, erilisi autoriteete rad ei vaja; palju kaalub ülikoolikaaslaste arva-mus, samuti ajakirjandus (pi-sut ootamatu, kuid meeldiv fakt). Ülikooli ühiskondlike orga-nisatsioonide osatähtsus üli-õpilaste seisukohtade kujunemi-seks on väga väike, sealhulgas langeb komsomoli autoriteet üli-kooliaastail tunduvalt.

Üks küsimus puudutas ülikoo-li klubi töövorme. Selgus, et poliitilisi diskussioone eelista-takse moedemonstratsioonidele (kivi nerde aeda, kes süüdistavvad üliõpilasi apoliitilisuses); tuntakse huvi teiste vennasrah-vaste üliõpilasteadsioonide vastu; seevastu kohtumised toot-miseesrindlastega ei huvita ke-dagi.

Üliõpilasi erutavate ühiskond-<sup>13</sup>like probleemide hulgas on üle-kaalukalt esikohal sõjaoh: te-male järgnevad: demokraatia

arendamine meie ühiskonnas, «võitlus igakülgse juhmuse vas-tu», rahvusküsimus. «Elatusta-se» on kusagil tagapool.

Kujuteldavate loteriivõitude hulgas, kuhu kuulusid «Volga», korter, eluaegne teatripilet, suu-rem rahasumma, piletit olümpia-mängudele ja turismituusik lä-bi viie maailmajao, valis neli viiendikku turismireisi.

Millega võrdab õppejõud üli-õpilaste silmis autoriteeti? Na-gu selgus, eelkõige õppetöö hea läbiviimisega. Vähem kaaluvad isiklikud omadused ja käitumis-viis üliõpilastega, hoopis vähe — kahjuks! — teaduslikud saavu-tused (IV kursusel veelgi vähem kui I kursusel); ühiselamus lä-biviidavate vestluste kaal on null. Küll aga on kohvikuürituste seas populaarsed kohtumised õppejõududega. Niisiis — on-<sup>14</sup>leeb sellest, kus ja kuidas.

Eeskujud eluks ammutab kaasaegne üliõpilane kõige roh-<sup>15</sup>kem kirjandusest: järgnevad ki-no ja teater, koolikaaslaste, vanemad, teaduse suurkujud ja alles siis — oma õppejõud.

Vaba aja bilansis kuulub esi-koht peaaegu võrdse tulemusega kinole ja ilukirjandusele. Märk-sa vähem aega kulutatakse mi-ninarideks ja praktikumideks ettevaimistumisele, ajakirjandu-sele, teadusele, spordile ja ise-tegevusele.

Mis on ülikoolis sagedaimaks väärnähtuseks? Esimene kursus arvas: ebaaas suhtumine töösse, seejärel joomine, poliitiliste kü-simumuste vähene tundmine, üks-kõiksus elu suhtes. Neljas kur-sus seadis esikohale joomise. Mõelgem selle üle!

Esitatud tulemused, iseandast äärmiselt huvitavad, on tegeli-kult alles loomulikult, mille baasil tuleb hakata tegema ül-disusi. Kas lugesite, mida «Sir-bis ja Vasaras» hiljuti kirjutas Juhan Kahk? Sotsioloogia ei to-<sup>16</sup>hi piirduda passiivse kirjelda-mise ja konstanteerimisega, ta peab püüdnema järeldustele ja ettepanekutele.

Hoopis teistlaadi oli järgmine ettekanne Kaunase Polütehnilise Instituudi professorilt A. No-vodvorskiselt. Tegemist on inse-neri-teadlasega, kes viimasel

ajal on spetsialiseerunud peda-gogikale, hakkas juhutama pe-dagoogika ja esteetilise kasva-tuse kateedri ja kirjutas didak-tikaõpiku kõrgema koolile. Ettekandes «Üliõpilaste kasvata-mise spetsiifika loengute najal tehnilistes ainetes» kuulsime väga head «vana kooli» oraato-rikunsti, mida oli just sellisena huvitav jälgida ja hinnata; sisus oli siiski vähe uut ja originaal-set — see oli just materjal, mis on ka intuiivselt ja «terve mõistuse» baasil omandatav. Algajaile õppejõududele on se-datüüpi metoodikaloengud aga kahtlemata kasulikud.

Läti RÜ dotsent O. Ivaštšenko analüüsis esimese kursuse üli-õpilaste kutsealaseid huvisid — jällegi ankeetuurimuste põhjal — ning tegi ajalikke ettepane-kuid. Tuleb laiendada tööd abi-turientidega, et selgitada neile üksikute kutsealade perspekti-ve. Esimesel kursusel — vähem üldaineid, vähem kehakultuuri, rohkem sellist tööd, mis aitaks kiiremini sisse elada oma eri-alasse. Tuleb aidata üliõpilastel kohaneda uue miljööga, trükki-da talle kor-spekte, paremini koostada tunniplaane, paranda-da õpperuume, peasi aga — an-da rohkem iseseisvust.

Ankeetuurimustel oli konve-rentsil üldse domineeriv koht. Dotsent E. Koemeis TRÜ-st uuris sel meetodil, kuidas üliõpilased hindavad õppetöö üksikuid vorme ning kuidas nad õpivad. Selgus, et tõhusamaks vormi-deks peavad üliõpilased iseseis-<sup>17</sup>vate tööd, loenguid ja erisemina-re. Vähe efektiivseks peetakse näiteks tootmispraktikat (tõsi küll, uurimus tehti ainult ühe eriala ning piiratud arvu üli-õpilastega, nii et siit saab ül-distust teha ainult vastava eri-<sup>18</sup>ala praktika kohta). Loengutel oodatakse ajalikkust, ranget süsteemi ja materjali liigendust, lisaks õigele seisukohtadele ka probleemi vastastahu tutvusta-mist. Peaaegu kõik üliõpilased arvavad, et teadmiste kontroll semestri vältel on ergutusvahen-dina vajalik, kontrollivormide ja meetodi suhtes aga on suu-ri lahkavamus. Kurva pildi jä-tab tabel, kus on võrreldud eks-meiks valmistumise viise ja töömahtu nii nagu see peaks olema (üliõpilaste endi arvates) ning nii, nagu see tegelikult on.

Konverentsi ettekannete lühi-kokkuvõtted olid paljundatud, see võimaldas saada ligikaudse pildi kõigis sektsioonides peetud

huvitavamaist ettekannet. Näiteks TRÜ dotsent L. Karo esitas väga olulisi andmeid üli-õpilaste koormatusest. Analüüs näitab, et arstiteaduskonna VI kursuse üliõpilased kulutavad semestri vältel tööle väljaspool tunniplaani kõigest 1,7 tundi päevas, see on umbes sama palju kui algkooli III–IV klassi õpilased (abituriendid — 3,5 tundi). Muidugi on erandeid, kuid jutt on keskmisest. Normaalseks pidas ettekandja 4 tundi iseseisvat tööd päevas; ai-la selle ei saa üliõpilasest õiget spetsialisti. Normi täitmiseni jõutakse vaid kontrolltööde eel.

Professor Ü. Lepik — samuti keemik — esitas andmeid tead-miste püsivuse kohta, tuginedes 1–4 aastat tagasi õpitud ma-terjali sisaldavatele testidele.

Mitmesuguste konverentside huvitavamateks üritusteks ku-junevad tihti «ümmarguse laua diskussioonid». Selline oli kavas ka Tartus. Paraku tundus see-kordne teema «Kas kõrgema kooli õppejõud vajavad peda-gogilist ettevalmistust?» olevat valitud ebaõnnestunult. Nagu konverentsil Kõrgema Hariduse Ministeriumi pedagoogika tea-dusliku nõukogu esindajana vii-binud Moskva professor Kitait-sev märkis mõttevahetuses, ei saa praegu sellist küsimust enam üldse püstitada. Pärast viimaseid kõrgema hariduse edasiarendamisse puutuvad ot-suseid on vastus üldtunnustatult jaatav. Enne seda leidis vastu-pidisel seisukohal olijaid, kuid praegu need vaikivad. Niisiis puudus Tartus iga diskussiooni põhmine eeldus — probleemi vaieldavus, vastakate ning seal-jureses ajalikul argumenteer-tud seisukohtade olemasolu. Dis-kussiooni juhtinud TRÜ kateed-rijuhataja (praegu juba NSVL Pedagoogikateaduste Akadeemia akadeemik), dotsent H. Liimets näitas siiski üles tähelepanu-väärset oskust teemast maks-i-mumi välja pigistada, suunates küsimuse õigupoolest teisale: milline see ettevalmistus peaks olema. Ta märkis, et kõr-gema kooli pedagoogika eksis-teerib XIX sajandi lõpust ja teda õpetatakse meie sajandi kahekümnendatest aastatest alates, laiemas ulatuses aga al-les käesoleval aastakümnel.

U. AGUR  
(järgneb)

## 16. JUULI

Esimene tõeliselt sportlik ja tõsine pühapäev. Pärast seits-meikordset kokkulepet jõudsime suurkohtumiseni kohalike spor-dimeestega. Kavas on kaks ette-astet: 1. võrkpall meestele, 2. jalgpall samale soole. Et meile polnud vastu panna ühtki na-skonda, sai me e naiskond oma

võimeid näidata vaid ergutus-hüüetega. Niisiis esimene ette-aste. Kohtunikest vasakul EÜE Vormsi ringkonna vastkomplek-teritud koondus, paremal üht-lases helesinises kohalik mees-kond. S is 0:0. Edasi arenevad sündmused ootamatult ühepool-selt. Kohalikud läksid ette 14:1, alles sellel seisul võeti veidi kergem tempo, ja punkte haka-ti sõbralikult jagama ka rivoli-dega. Siiski võit kuu-<sup>19</sup>us meie 15:8 ja 5:11.

Dekoratsioonide va-<sup>20</sup>hetus ja meie es-aus kahe jalgpalli-äravaga heinamaa. Kohalik rahvas mee-utas TPI šeffide 1:0 kaotust.

Kõrvetav päike ja vitte just kindel nesetunne ennusta-id kurba tulevikku. ahing oli tõsine. simese poolaja lõ-uks jäi seisuks 0:0 ja meie sellidest üp-sära väsinud amp. Ainult puuri-ht Tõnis säilitas tõrsked ja mee diva-me. II poolaeg. 7. minutil avame ülla-uslikult skoori. Sõb-ad on kurja's ae-ud ja varsti on asi roosalisem. Nimelt 2. väravavaht kar-<sup>21</sup>ab meid va ilme. 7. lu on niisugune! 15 minutit enne mängu lõppu turgu-tab edurivi ennast külma veega ja ka-

# Killukesi Vormsi rühma päevikust

ANN LÕKMUS

rastus toob edu. «Härria» lööb uskumatu viigi 2:2. Jääbki nii! Vastased olid ilmselt paremad, meie nutikamad. Esmaspäevaks jäi järel õige mitu lonkavat jal-ga ja muhke kui palju.

## 19. JUULI

Paar päeva tagasi saime lõ-puks kätte sauna projekti. Täna modustatakse meie rühmas kaks brigadii, millest üks Ant-sut brigadiriga eesotsas sõidab-ki uuele objektile. Esimene pä-<sup>22</sup>v pärast müüritööd lauda objektil on siin vundamendi valamine päris raske, aga pole viiga, kül-lap harjub. Öhtul tulevad nad koju lauluga:

Ants on aus saunamees,  
saun on Hullo keskuses.

## 23. JUULI

Täna teeme soovhoosi bussiga huvireisi ümber Ussi-aare (nii nimetasid rootslased omal ajal Vormsit). Vaatasime 1871. a. ing-laste poolt ehitatud maj kat. Käime rootsi ümarristidega surnuaias ja Eesti ühes vanimas kirikus (Anno Domini 1219) Pä-rast lõunat puhkame Sviby rannas et värskete jõurrudega sõita Hullole ja proovida veel kord jõuda võrkpallis. Se'lest pajatab Priit.

Öhtul peame tuliseid võrkpal-

lilahinguid kohaliku koond-<sup>23</sup>võistkonnaga, et tõestada õigust Vormsi saare meistri tammepär-jale. Sekord loobume kodusein-

test, kuigi need pidavat aitama, ja sõidame Hullole. Pärast mängu pajatas Priit; «Algusest peale tundsiime, et ole-me vastastest üle, olgugi et tuli tükk tööd ära teha enne kui suutsime oma üleolekut mak ma panna. Püüdsime kogu hingest.

27. JUULI.  
Ennast ja publikut raske tööga rõõmustades oleme jõudnud lau-da paneelide alla.

Öhtul saabub suur monstrum, mis kohalikul koduloomakarjal karvad püsti ajab — pika noole-ga kraana. Püüame nüüd kahe kraanaga monteerima hakata, kuid see kipub nurja minema. Kuidagi ei saa paneelidega kraa-



Meie komandöriil Peetriil jätkus tegevust nii kätele kui ka suule.



Või kuidas kas lööd viltu või va-lesti, kui Pisike paneb oma hää-lepaelte võimsuse tegevusse, et omalt poolt kaasa aidata. Ja kui viienda geimi 15. punktiks pot-a-tas pall vastaste väljakupolele ning kui löi kõlama meie tüdru-kute helisev «Ja meil on rõõm, rõõm, rõõm...» siis oli ikka vah-va tunne küll.»



# TULGE LAULMA!

## TPI Akadeemilise Naiskoori

«Elust, mis andsid mulle, laulmata olla ei saa. Helisev rõõm olgu sulle tänuks, mu sünnimaa.»

naiskooripere. Meie senine elu on olnud rikas huvitava ürituste poolest. Oleme laulnud laulupidudel, seehulgas osa võtnud kõigest kolmest seni korraldatud üliõpilaslauupeost. Igal kevadel oleme andnud «Estonia» kontsertsaalis aruandekontserdi aasta kestel tehtud tööst. Oleme oma lauluga rännanud mitmel pool Eestimaal, sageli on tee meid viinud koduvabariigist välja. Pikim kontsertreis toimus käesoleva aasta kevadel marsruudil Tallinn—Moskva—Jerevan.

Kahel viimasel suvel oli koor laululaagris — 1966. a. Kihnu ja 1967. a. Prangli saarel. Kuum juulipäike ja meretuuled andsid laulule palju hoogu juurde.

Jõudumööda oleme aidanud kaasa ehitustöödel Glehni lossi juures.

Ootame oma perre juurde ruukalt noori lauluhuvilisi. Koori harjutused toimuvad esmaspäeviti altidele, teisipäeviti sopranitele ja neljapäeviti kogu koorile algusega kell 20.00 Lenini pst. 13 TPI A/Jü Klubi ruumes.

Nii algab Tallinna Polütehnilise Instituudi Akadeemilise Naiskoori iga kontsertsinemine. Laulmisrõõm on juba kuueteist aasta kestel iga õppeaasta alguses toonud uuesti kokku meie



## SEGAKOORI

VAJATAKSE TUDENGEID...

...ent mitte igasuguseid, vaid selliseid, kes laulda armastavad ja seejuures ka viisi peavad. Põhõrduda Tallinna Üliõpilassegakooriga juhatare poole koori harjutustel TPedi aulas Narva mnt. 41 esmaspäeval, 9. oktoobril või neljapäeval, 12. oktoobril kell 19.

Võidakse küsida, et kas just tingimata tipikaid, et neid vajatakse ka mujal, näiteks TPI naissõprade meeskooris või puhkpilliorkestris. Tahaksime siiski uskuda, et vabariigi suurima suurokooli peres jätkub huvilisi igale poole. Miks üliõpilassegakooriga just TPI tudengite poole pöördub, see selgub põgusast tutvumisest koori ajaloo, mis pole küll veel kuigi pikk. Nimelt saab 4. novembril sellest alles 5 aastat, kui üliõpilassegakooriga loodi. Koori dirigendiks on Ants Sõöt, kelle käe all on koor jõudnud laulda end vabariigi paremate kollektiivide hulka (on üleliidulise juubeliaastale pühendatud festivali laureaat kontsertkoorige osas). Koori loomisel oli üheks põhieesmärgiks Tallinna kõrgemate koolide vaheliste sidemete tugevdamine, eri värvi teklite koondamine ühe lipu alla (selleks on segakooriga kindlasti sobivaim kooriliik). Kooris ongi esindatud kõik neli Tallinna kõrgemat õppeasutust, ent TPI tudengite arv (TPI suurus silmas pidades) on kahtsusväärselt väike.

Võib-olla tehnikaüliõpilased ei armastagi laulda? See väide on nii ilmselt väär, et ei vajagi ümberlukkamist.

Võib-olla neile ei meeldi segakooriga? Võib-olla. Muidugi on meeskooriga populaarsus väljaspool konkurentsi, ent ka segakooriga juures võib asjasse süvenemisel leida mõndagi meeldivat, mis meeskooriga puudub.

Lõpetuseks tuleksime veel kord meelde III Üliõpilaslauupidu Tartus. Usume, et sellele, kes viibis seal kasvõi pealtvaatajana, jäävad kogu eluks meelde need imetoredad päevad. Oleme ometi veendunud, et pealtvaatajate muljed kahvatuvad vahetute osavõtjate — koorilauljate elamuste kõrval. Ja järgmine üliõpilaslauupidu on juba tuleval suvel Viinluses.

TPI tudengid ootama jäädes Tallinna Üliõpilassegakooriga juhatus

## TPI Akadeemilise Meeskooriga

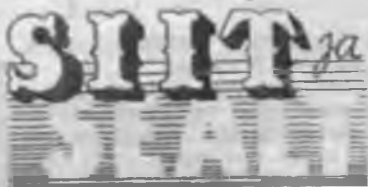
TPI Akadeemiline Meeskooriga võtab vastu uut jõudu kõikidesse häälerühmadesse. Sind ootavad 120 tulevast sõpra, kellega koos võid mehiseid tegusid korraldada. Tule koori harjutustele igal esmaspäeval ja neljapäeval kell 20.00 «Eesti Tööstusprojekti» saali Lenini puistetes.

TPI AM juhatus

## Kammerkooriga

Kui sa oled tõsiselt huvitatud ja vaimustatud laulmisest, siis tule kolmapäeval, 11. oktoobril kell 17.45 Lenini puistetes TPI a/jü klubisse kammerkooriga proovile.

Ootame värsket verd! Kammerkooriga



Juuste pikkus — see on igapäev isiklik asi, millesse näiteks tehase direktorile ei või segada, — nii otsustati ühes Poola tehase töölise nõukogus, kus arutati ohutustehnika küsimust pikaajalistel noormeeste suhtes. Kuid ohutustehnika reeglite kinnipidamiseks «pikajuukselised» peavad töö ajal rätikud pähe siduma nagu naised.

Ülem-Sileesia linnades süttib tänuvava gustus automaatselt, kui päikesevalgus on kaotanud teatud tugevuse, kasvõi keskpäeval. Tavaliste automaatide asemel, mis lülitavad valgustuse sisse määratud aja peale, on siin kasutusel fotoelement.

Üks Poola põllumajanduslik tehnikum teatas aruandes, et tema õpilased said uskumatu mahku rupeedi saagi: 200 tonni hektarilt. Lähemal vaatlemisel selgus, et õpilaste meetodit vaevalt saad juurutada põllumajanduses. Ilmnes, et tegu oli ühe 10-kilogrammise peediga, mis oli kasvanud 0,5 m<sup>2</sup> peenras.

Õppetöö on kestnud juba kuu aega. Paljudel üliõpilastel selle kõrval ka ÜTÜ töö. Teine osa Üliõpilaste Teadusliku Ühingu liikmeid pole aga veel hoogu sisse saanud, vaid on takerdunud paljudele suurtele ja väikestele probleemidele. Tegutsimine ÜTÜ-s on aga samuti õppimine ja mõnikord sellest kõrgemalgi tasemel, sisaldades teadusliku töö elemente. See on vastutusrikas ühiskondlik ülesanne ja seda ei tohi alahinnata.

Kas aga kõikide teaduskondade ÜTÜ juhendajad võivad väita nagu dots. G. Grosschmidt 22. septembri «Tallinna Polütehnikus»?

«Teaduskonnas tegutsuvad ÜTÜ ringid kõigi kateedrite juures... Samal ajal kasutatakse kõiki (minu sõrendused) võimalusi üliõpilaste rakendamiseks uurimistööde tegemisele tehastes ja uurimisinstituutides...»

Paraku ei räägi nii rõõmustavalt teised ÜTÜ-ga seotud õppejõud ja üliõpilased (ka mehaanikateaduskonna omad mitte). Tõsi, meie instituudis valmib igal aastal terve virn üliõpilastöid, mis leiavad tunnustust vabariigilisel konkurssidel või toovad ära mõne medali üleliiduliselt. Samuti on aastast aastasse kasvanud konverentsidel esitatavate tööde arv. Seejuures pole aga haruldane, et samad nimed korduvad mitu aastat järjest ja neid juhendanud õppejõudude arv jääb tööde arvust tugevasti maha. Samal ajal aga on meil palju nn. «surunud» liikmeid, kes ühel või teisel põhjusel pole saanud või osanud end tööle rakendada. Asi oleks lihtsam kui see puudutaks üksikuid liikmeid. Meil on aga terveid ringe, millest me peamegi midagi ei tea. Viimasel TPI ÜTÜ nõukogu koosolekul otsustati kokku kut-

# ÜTÜ ringide töö korraldamise meetoodiline seminar

suda kõik ringivanemad ja teaduskondade juhendajad ning koos rektoraadi ja ÜTÜ nõukoguga ühiselt «ümmarguse laua» taga püüda lahendada neid kitsaskohti, mis takistavad ringide tööd. Materiaal sed võimalused, ruumide küsimus, organisatsioonilised raskused — need ja paljud teised muret tekitavad küsimused tuleb välja tuua iga ringi esindajal. Kuulaksime ära ja vahetaksime kogemusi ka TRÜ ÜTÜ esindajaga.

Võib-olla kõigil, eriti nooremate kursuste tudengitel polegi selge, mida kujutab endast töö ÜTÜ-s ja missugused on kõrgemate õppeasutuste ÜTÜ ringide ülesanded. Sellest räägib meile professor A. Aarna. Aktuaalsed on ka ringide tööst informatsiooni saamise küsimused. Head eeskujud passiivsemale ringidele võiks anda paremini teostatavad ringid, kui nad kasvõi korraldavad õppeaasta jooksul «Tallinna Polütehnikus» oma üritustest kirjutaksid.

Väga tõsiseks ja seni peaaegu lahendamata probleemiks on meil paremate õpilastööde kirjastamine. Kas tõesti peavad jääma üleliiduliselt konkursilt medali saanud töö tulemused ainult autori, juhendaja ja veel mõne üksiku õppejõu teada ning kasutada? Selge pole ka see, kuidas hinnata ringide koosolekutel ettekantud referatiivseid ja tea-

duslikke töid. Kas hinnata ühisealusel konverentsi punktide süsteemiga?

Nüüd aga peamine. Me pole rahul oma koosseisudega. Räägime sageli liikmete passiivusest ja juhatare abstraktselt aktiivusest, kes kutsuvad üles suurte tegudele, osa võtma mitmesugustest konkurssidest, üritustest, näitamata konkreetseid vorme. Kust saada head järelekasvu? Võib-olla tuleks seda otsida keskkooli õpõigist? ÜTÜ ringi liikmed peaksid selgitama abiturientidele oma eriala tselist olemust Pole kuigi usutav, et üliõpilased, kes eksis eriala valikuga, saaks hea ÜTÜ liige. Tean omast käest, kuid võrd vajavad taolist informatsiooni abiturientid ja kuuhästi võetakse õpilaste ja klassijuhataja poolt vastu üliõpilane, eriti veel sama kooli endine kasvandik. Milles seal rääkida, sest tuleks aga eelnevalt läbi arutada ringi koosolekul. Võib-olla aitaks see kaasa ka isereguleeriva omavalitsusega ringide kujunemisele, kes pöörduvad ainult äärmise vajaduse korral juhendaja poole

Ootame eranditult kõikide ringide juhendajaid ja ringivanemaid kolmapäeval, 12. oktoobril kell 16 Mustamäele auditoriumi AV-103 ÜTÜ seminar nõupidamiseks.

Ants Lõhmus TPI ÜTÜ nõukogu aseesimees.

## TEADAANDEID

\* 9. oktoobril kell 18 toimub «PIKO-s» seminar kõigi erialabüroode sekretäridele, liikmetele ja teaduskonna büroo vanemate sektori juhatajatele.

Kavas:

- 1) «Väikese grupi» teooria.
- 2) Konkreetset ülesannet erialabüroode tegevuses.

\* 12. oktoobril kell 10 A-V-207 toimub seminar I kursuse eesti õpperühmade komsorgidele.

Päevakord:

- 1) Komsomoliorganisatsioonitegevuse ja struktuur TPI-s. Ettekandja ELKNU TPI Komitee sekretäri asetäitja ideoloogilise töö alal I. Toome.
  - 2) Komsomoliorganisatsioonilises ülesannetes kõrgemas koolis. Ettekandja ELKNU TPI Komitee sekretäri asetäitja siseorganisatsioonilise töö alal K. Jookit.
- \* Kell 12 toimub sama seminar vene õppekeele rühmade komsorgidele.

VILMA AINLO ja REIN SOMELAR.

Armastus südameisse, noorusjõud hingedesse ja pärituul purjedesse!

KU-91

HEDA KRISTAPSON ja VOLDEMAR LÕOBAS

Ka kartagi on kahekesi julgem kui vapper olla ihuüksinda.

KA-71

Vast. toimetaja V. KALPUS

Organ парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Tallinnского политехнического института газета «Таллинский политехник»

Hind 2 kop. Trükikoda «Ühiselu», Tallinn. Pikk tn. 40/42. MB-09212

Tellimuse nr 2970



RAHVUSVAHELISTE SUHETE HUUVILISED!

◆ Pakume Teile huvitavat õhtut ja sisukaid ning teravaid probleeme!

◆ Garanteerime Teile kursisolemist või kursivõtmist eluga rahvusvahelisel areenil.

◆ Võimaldame avaldada ka oma arvamust!

Selleks tulge kohtuma TPI Rahvusvaheliste Suhete Klubiga nn. RAHVUSVAHELISTELE REEDETELE.

millest esimene toimub 6. oktoobril kell 19.30 «PIKO-s». Kohtumiseni!

Istungiga ülemöödunud neljapäeval alustas oma kolmandat hooaega TPI Rahvusvaheliste Suhete Klubi. Vaatluse all olid põhiliselt organisatsioonilised küsimused.

Mille poolt erineb käesolev hooaeg kõigest eelmisest?

Meie põhiprintsiibiks on võetud side massidega. Kui varem aastatel toimus kogu töö kinniste uste taga, millele lisandusid üksikud õhtud «PIKO-s», siis käesoleval aastal kolitakse täielikult üle meie kohvik-klubisse. Õhtute sari «Rahvusvaheline reede» muutub pidevaks, hakates toimuma kaks korda kuus.

Paralleelselt sellega jätkatakse väljasõidustungid Tallinna asutustes ja ettevõtetes.

Avaõhtu teises pooles jagas oma Soome-reisi muljeid RSK liige, NSVL meistersportlane Feliks Järvet. Talle esitati hulgaliselt küsimusi.

RSK president JAAK PALVARI

\*\*\*

Anorgaaniliste ainete tehnoloogia kateeder on ümber nimetatud «Keemiatööstuse protsesside ja aparatuuride kateedriks».

REEDEL, 13. OKTOOBRIK See on kauaoodatud päev, mis ebausklikke kohutab. Sel päeval avab taas ukseid TPI ateismiklubi «Atheos». «PIKO» ruumides toimub algusega kell 20 EBAUSKUDE ÕHTU.

Kui tahad lähemalt teada, miks ja mida kõike usutakse, kui palju on ebausklikke ja ebausku liikke, siis tule!

Kui tahad lõbusalt aega veeta, lasta unenäguisid seletada ja endale absoluutselt õigesti kaarte panna, siis tule!

Kui tahad oma osavust proovida nuputamises ja tantsupõrandal, siis tule! Kui kurat ei takista, siis tantsime.

Kutseid saab juhatare liikmetelt (ühiselamu nr. 1, tuba 343), filosoofia kateedrist ja kohapealt. Klubi juhatus.

## ÜLELIIDULISE ÕPETAJATE PÄEVA PUHUL

õnnitlesid meie instituudi pedagooge ja soovisid edu ning jõudu võimeka inseneride kaadri ettevalmistamisel tehas «Estoplast» ja NJTK «Kommunaar».



9. oktoobril dots. L. Poveruse loeng «Pinge ja deformatsiooni-teooria».

10. oktoobril van.-õp. L. Klivitsa loeng «Sõnade järjekord saksa keeles lauses» (vene keeles).

12. oktoobril van.-õp. G. Peetsi loeng «Gaaside molekulaarkineetiline teooria».